

Gojenje gob - dejavnost primerna za vsakogar

Večina ljudi je že osvojila osnove gojenja sobnih rastlin, povrtnine ali okrasnih rastlin, grmičevja ter drugih vrst rastlin ter se pogosto »spogleduje« tudi z drugimi možnostmi gojenja. Predstavnikom rastlinskega sveta so s stališča ljubiteljskega gojenja izredno podobne tudi gobe, katerih veliko število vrst je možno brez posebne drage opreme in pripomočkov gojiti doma na domačem vrtu, kleti, v dnevni sobi, pod prho ali doma sestavljeni posodi za gojenje gob - gobarniku. Večina si gojenje gob zmotno predstavlja kot zahtevno opravilo, primerno le za ljudi z dolgoletnimi izkušnjami ter izobrazbo s tega področja v bistvu pa gre za izredno zanimiv hobi, nič bolj zahteven od gojenja lončnic ali zelenjave.

Tako kot ima zelenjava svoje potrebe, prav tako imajo tudi glive svoje potrebe po okolju v katerem jih gojimo. Te potrebe izhajajo iz njihove zgradbe in načina »delovanja« ter nam, ko jih zagotovimo prinašajo veselje do gojenja.

Poleg užitka ob gojenju, predstavljajo gobe tudi izredno zdravo dietetično prehrano z mnogo zdravnimi učinkovinami, majhno vsebnostjo maščob, z veliko vlakninami, raznovrstnega, odličnega okusa, ki nedvomno popestri vsakdanji jedilnik.

»Prehranjevanje« - glive so predstavniki gniloživk, kar pomeni, da se prehranjujejo z razkrajanjem organske snovi in ne živijo le od mineralnih hranil kot rastline. Nekatere glive živijo kot zajedavci ali simbionti.

Dihanje - glive dihanje kot ljudje in živali, pri procesu dihanja porabljajo kisik in »izdihavajo« ogljikov dioksid (CO₂).

Zračna vlaga - ker večina gliv nima zaščitnih organov, kot je koža pri ljudeh in živalih ali listna povrhnjica pri rastlinah, so občutljive na izsuševanje, iz česar izhaja, da se morajo nahajati v okolju z visoko zračno vlago.

Svetloba - glive se za razliko od rastlin prehranjujejo pretežno z odmrlo organsko snovjo in niso odvisne od svetlobe. Razmnožujejo se s trosi, katere raznaša veter. Veter pa je prisoten le na prostem, kjer je svetloba. Zaradi tega se gobe, ki nosijo trose, najpogosteje razvijejo le tam, kjer micelij pride v stik s svetlobo.

Gojenje na prostem

Najprimernejši prostori na prostem so senčnate severne strani hiš (Slika 1), s pomočjo koprne za senčenje pa lahko sestavimo tudi izredno učinkovito umetno senco (Slika 3), pod katero gobe izvrstno uspevajo. Substrate za gojenje gob lahko postavimo kar v jašek kletnega okna (Slika 5), kjer je dovolj vlažno, obenem pa ni prepriha ter direktne sončne svetlobe.

Pri gojenju na prostem je potrebno paziti, da gobe oziroma substrat iz katerega jih želimo gojiti ni na direktni sončni svetlobi ter da ga pretirano ne suši veter. Dobro je, da ga moči dež, vendar ne sme dalj časa stati v vodi ali blatu, ker se micelij v tem primeru zaduši in zgnije.

Slika 1. Severna stran hiše brez direktne sončne svetlobe

Slika 2. Prvi obrod šitak v senci za hišo

Slika 3. Umetna senca za gojenje gob

Slika 4. Obrod bukovega ostrigarja pod isto senco

Slika 5. Tudi jašek kletnega okna je primerno mesto za gojenje gob

Gojenje v hiši

Gobe lahko gojimo v hiši tako kot gojimo lončnice. Za tak način gojenja so primerni predvsem že pripravljene kompleti za gojenje gob, za bukove ostrigarje pa lahko substrat iz slame pripravimo tudi sami. Potrebujemo le vlažen prostor, katerega lahko ustvarimo tudi s pomočjo večjega vedra (Slika 8), kabine za prhanje (Slika 7) itd... Ena od možnosti je postavitve enostavnega šotora iz plastične vrečke, ki kompletu zagotavlja zadostno vlago (Slika 9).

Slika 6. Prostor za gojenje gob v starejši kleti

Slika 7. Tudi prha je primeren prostor

Slika 8. Vedro pokrito s prosojno folijo

Slika 9. Komplet na vlažnem pesku pod folijo

Če se želimo gojenja lotiti v večjem obsegu, v ta namen najboljše služi klet, hlev ali podoben prostor, v katerega postavimo police ter nanje postavimo komplete za gojenje gob (Slika 6). V zaprtih prostorih je potrebno skrbeti za visoko relativno zračno vlago, katero dosežemo z občasnim pršenjem. Zagotoviti je potrebno le še rahlo osvetlitev ter zračenje.